

CONTRACT COLECTIV DE MUNCA

nr. 1.116 din 30 ianuarie 2003 la nivel national pe anul 2003

Incheiat conform art. 10 si 11 din Legea nr. 130/1996, republicata, inregistrat la Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale cu nr. 1116/01/30.01.2003

CAPITOLUL 1

Dispozitii generale

ART. 1. - (1) Partile contractante recunosc si accepta pe deplin ca sunt egale si libere in negocierea Contractului colectiv de munca unic la nivel national si se obliga sa respecte in totalitate prevederile acestuia.

(2) Patronul recunoaste libera exercitare a dreptului sindical conform conventiilor internationale pe care Romania le-a ratificat si legilor nationale, precum si libertatea de opinie a fiecarui salariat.

ART. 2. - (1) Contractul colectiv de munca unic la nivel national cuprinde drepturile si obligatiile patronilor*) si ale salariatilor cu privire la conditiile generale de munca.

(2) In ceea ce priveste conditiile specifice de munca, determinate conform legii, drepturile si obligatiile partilor se vor stabili prin contractele colective de munca la nivel de ramura, grup de unitati*), unitati si institutii.

*) In sensul prezentului contract:

- termenul patron desemneaza pe cel care angajeaza - persoana juridica sau fizica autorizata potrivit legii, care administreaza, utilizeaza capital, indiferent de natura acestuia, si care foloseste forta de munca salariata;

- termenul unitate desemneaza regiile autonome, companiile nationale, societatile comerciale, alte organizatii cu scop lucrativ, institutiile publice, asociatiile de orice fel si organele de stat.

(3) La angajare si la stabilirea drepturilor individuale, angajatorii vor asigura egalitatea de sanse si tratament pentru toti salariatii, fara discriminari directe sau indirecte, pe baza de rasa, nationalitate, etnie, limba, religie, categorie sociala, convingeri, sex, orientare sexuala sau orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrangerea sau inlaturarea recunoasterii, folosintei sau exercitarii drepturilor decurgand din contractele colective de munca.

ART. 3. - (1) Clauzele contractelor colective de munca produc efecte dupa cum urmeaza:

a) pentru toti salariatii incadrati in unitatile din tara, indiferent de forma de capital social (de stat sau privat, roman sau strain/mixt), in cazul contractelor colective de munca la nivel national;

b) pentru toti salariatii incadrati in toate unitatile din ramura de activitate pentru care s-a incheiat contractul colectiv de munca, indiferent de forma de capital social (de stat sau privat, roman sau strain/mixt).

(2) Contractele colective de munca se pot incheia si pentru salariatii institutiilor publice. Prin aceste contracte nu pot fi negociate clauze referitoare la drepturile a caror acordare si al caror quantum sunt stabilite prin dispozitii legale.

(3) In cazul in care, din diferite motive, partile au incheiat contracte colective de munca la un nivel inferior inaintea contractelor la nivel superior, cele de la nivelurile inferioare se vor adapta contractelor colective de la nivel superior, acolo unde prevederile minimale ale acestora nu au fost atinse.

(4) In contractele colective de munca incheiate la nivel de unitate, bazate pe negocieri colective de catre sindicate in numele salariatilor, partile contractante vor conveni, printr-o clauza expresa, plata unei contributii lunare de catre salariatii, altii decat membrii de sindicat, pentru desfasurarea negocierilor colective, dar care sa nu fie mai mica de 0,3% din salariu si care sa nu depaseasca valoarea contributiei sindicale.

ART. 4. - (1) Prezentul contract se incheie pe o perioada de un an.

(2) Daca nici una din parti nu denunta contractul cu 30 de zile inainte de expirarea perioadei pentru care a fost incheiat, valabilitatea acestuia se prelungeste pana la incheierea unui nou contract, dar nu mai mult de 12 luni.

ART. 5. - (1) Orice cerere de modificare a prezentului contract va face obiectul unei negocieri.

(2) Cererea de modificare se aduce la cunostinta, in scris, celeilalte parti cu cel putin 30 de zile inainte de data propusa pentru inceperea negocierilor.

(3) Cererile de modificare vor fi depuse de catre reprezentantul patronilor la confederatiile sindicale semnatare, iar cele ale confederatiilor sindicale la organizatiile patronale semnatare.

(4) Partile convin ca in perioada negocierilor, atat in cazul in care se fac modificari, cat si in cazul denuntarii contractului, sa nu efectueze concedieri din motive neimputabile salariatilor si sa nu declanseze greve.

(5) Modificarile aduse contractului colectiv de munca se comunica, in scris, organului la care se pastreaza si devin aplicabile de la data inregistrarii sau de la o alta data ulterioara, potrivit conventiei partilor.

ART. 6. - Suspendarea si incetarea contractului au loc potrivit legii.

ART. 7. - (1) Pentru rezolvarea problemelor ce apar in aplicarea prevederilor prezentului contract, partile convin sa instituie o comisie paritara.

(2) Competenta, componenta, organizarea si functionarea comisiei paritare sunt stabilite prin regulamentul din anexa nr. 1 la prezentul contract.

ART. 8. - (1) Drepturile salariatilor prevazute in prezentul contract colectiv de munca nu pot sa reprezinte cauza reducerii altor drepturi colective sau individuale care au fost stabilite prin contractele colective de munca incheiate la nivel de ramura, grupuri de unitati si unitati inaintea incheierii Contractului colectiv de munca unic la nivel national.

(2) In situatiile in care, in privinta drepturilor ce decurg din prezentul contract colectiv de munca, intervin reglementari legale mai favorabile, acestea vor face parte de drept din contract.

(3) Partile se obliga ca, in perioada de aplicare a prezentului contract colectiv de munca, sa nu promoveze si sa nu sustina proiecte de acte normative a caror adoptare ar conduce la diminuarea drepturilor ce decurg din contractele colective de munca, oricare ar fi nivelul la care acestea au fost incheiate.

(4) Partile convin sa faca interventiile necesare pentru respectarea prevederilor art. 27, alin. 2, din Legea nr. 54/1991 si, respectiv, pentru consultarea organizatiilor sindicale si patronale semnatare, in toate cazurile in care se initiaza acte normative ce privesc relatiile de munca.

ART. 9. - (1) In scopul salarizarii si acordarii celorlalte drepturi prevazute in prezentul contract pentru personalul institutiilor finantate de la bugetul de stat, sindicatele si ministerele vor purta negocieri cu guvernul pentru stabilirea fondurilor aferente acestei categorii de personal si pentru constituirea surselor, inainte de adoptarea bugetului de stat, precum si in vederea modificarii ulterioare a acestuia.

(2) Partile contractante vor purta negocieri in vederea includerii drepturilor respective in actele normative prin care se reglementeaza astfel de drepturi, cu incadrarea in prevederile bugetare aprobate sau cu identificarea altor resurse pentru acoperirea cheltuielilor suplimentare.

(3) Pe baza fondurilor aprobate in conditiile prevazute la alin. 1, partile vor negocia utilizarea acestora pentru stabilirea salariilor si celorlalte drepturi de personal la institutiile publice.

CAPITOLUL 2

Timpul de munca

ART. 10. - (1) Durata normala a timpului de munca este de 8 ore pe zi sau de 40 de ore pe saptamana.

(2) Prin negocieri la nivel de unitate, pentru a pune de acord programul cu cerintele productiei, se poate stabili un program saptamanal de 36 pana la 44 de ore, cu conditia ca media lunara sa fie de 40 de ore pe saptamana, iar programul stabilit sa fie anuntat cu o saptamana inainte.

(3) In cazurile in care durata normala a timpului de munca se stabileste potrivit prevederilor alin. 2, durata timpului de munca zilnic nu poate depasi 10 ore.

(4) La locurile de munca unde, datorita specificului activitatii, nu exista posibilitatea incadrarii in durata normala a timpului zilnic de lucru, pot fi stabilite forme specifice de organizare a timpului de lucru, dupa caz, in tura, tura continua, turnus, program fractionat; locurile de munca la care se aplica aceste forme specifice de organizare, precum si modalitatile concrete de organizare si evidenta a muncii prestate se stabilesc prin contractul colectiv de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati sau unitati.

(5) In sectoarele de munca unde regimul de lucru este influentat de sezoane, durata timpului de lucru se stabileste prin negocieri cu sindicatele, cu conditia ca media saptamanii sa nu depaseasca 48 de ore, inclusiv orele suplimentare, iar durata programului zilnic sa nu depaseasca 12 ore.

ART. 11. - (1) Pentru unele activitati, locuri de munca si categorii de personal, prevazute in contractele colective de munca de la unitati, pot fi stabilite programe de lucru partiale, corespunzatoare unor fractiuni de norma, cu o durata a timpului de munca de 6, de 4 sau de 2 ore pe zi. Drepturile salariatilor care lucreaza in astfel de situatii se acorda proportional cu timpul lucrat.

(2) La cerere, salariatii cu program partial de lucru vor fi incadrati in program normal, daca exista posturi vacante si daca intrunesc conditiile ocuparii acestor posturi.

ART. 12. - (1) Salariatii care isi desfasoara activitatea in locuri de munca cu conditii deosebite beneficiaza de reducerea duratei normale a timpului de munca sub 8 ore pe zi, in conditiile prevazute de lege, si nu pot fi solicitati sa efectueze ore suplimentare, cu exceptia cazurilor justificate de prevederi exprese ale regulamentelor specifice activitatii respective sau a unor situatii aparute fortuit.

(2) Durata reducerii timpului normal de munca si categoriile de personal care beneficiaza de acest program se stabilesc prin contractul colectiv de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati si unitati.

ART. 13. - (1) Orele de incepere si terminare a programului vor fi stabilite prin regulamentul de ordine interioara.

(2) In toate cazurile in care se dovedeste ca este posibil, cei care angajeaza si sindicatele vor purta negocieri pentru a fixa orare flexibile de lucru si modalitati de aplicare a acestora.

(3) Stabilirea orarelor flexibile de lucru nu afecteaza drepturile prevazute in contractul colectiv de munca.

ART. 14. - (1) Orele prestate, la solicitarea patronului, peste programul normal de lucru stabilit in unitate sunt ore suplimentare.

(2) Salariatii pot fi chemati sa presteze ore suplimentare numai cu consimtamantul lor. Ceea ce depaseste 120 de ore/an de persoana necesita si acordul sindicatelor din unitate.

(3) Pentru prevenirea sau inlaturarea efectelor unor calamitati naturale ori ale altor cazuri de forta majora, salariatii au obligatia de a presta munca suplimentara ceruta de cel care angajeaza.

ART. 15. - (1) Orele suplimentare se compenseaza cu timp liber corespunzator.

(2) Orele care nu au putut fi compensate pana la sfarsitul lunii se platesc sub forma de spor.

ART. 16. - (1) Munca prestata in intervalul dintre orele 22 si 6, cu posibilitatea abaterii cu o ora in plus sau in minus fata de aceste limite, este lucru in timpul noptii.

(2) Pentru persoanele al caror program de lucru se desfasoara pe timpul noptii, durata timpului de munca este mai mica cu o ora decat durata timpului de munca prestata in timpul zilei, fara diminuarea salariului de baza si a vechimii in munca.

(3) Prevederile alin. 2 nu se aplica salariatilor care lucreaza in locuri de munca cu conditii deosebite, unde durata timpului de munca este mai mica de 8 ore.

(4) La unitatile unde procesul muncii este neintrerupt sau conditiile specifice ale muncii o impun, programul de lucru din timpul noptii poate fi egal cu cel al zilei. Munca prestata in timpul noptii in cadrul unui asemenea program se plateste sub forma de spor, daca timpul astfel lucrat reprezinta cel putin jumatate din programul de lucru; de acest spor beneficiaza si salariatii care lucreaza in conditii deosebite, unde durata timpului de munca este mai mica de 8 ore/zi.

ART. 17. - (1) Salariatii care renunta la concediul legal pentru ingrijirea copilului in varsta de pana la doi ani beneficiaza de reducerea duratei normale a timpului de lucru cu 2 ore pe zi, fara sa le fie afectate salariul de baza si vechimea in munca. La cererea lor se poate acorda program decalat, cu alte ore de incepere a programului de lucru, daca activitatea unitatii permite.

(2) Femeile care au in ingrijire copii de pana la 6 ani pot lucra cu 1/2 norma, daca nu beneficiaza de cresa sau camin, fara a le fi afectate drepturile ce decurg din calitatea de salariat. Timpul in care au fost incadrate in aceste conditii se considera, la calculul vechimii in munca, timp lucrat cu o norma intreaga.

(3) La cererea intemeiata a salariatelor gravide, angajatorul va permite efectuarea de controale medicale in timpul programului de lucru, conform recomandarilor medicului care urmareste evolutia sarcinii, fara a le fi afectate drepturile salariale.

(4) Salariata in cauza este obligata sa prezinte adeverinta medicala privind efectuarea controalelor pentru care s-a in voit.

(5) Procedura de aplicare a prevederilor alineatelor precedente se stabileste prin contractele colective de munca la nivel de unitate.

ART. 18. - In durata normala a timpului de munca nu intra timpii consumati cu echiparea-dezechiparea la inceputul si sfarsitul programului.

CAPITOLUL 3

Conditii de munca si protectia muncii

ART. 19. - (1) Partile se obliga sa depuna toate eforturile pentru aplicarea riguroasa a sistemului institutionalizat prin legislatia in vigoare, in vederea ameliorarii permanente a conditiilor de munca.

(2) In scopul realizarii obiectivului prevazut la alineatul precedent, partile contractante vor asigura includerea in contractele colective a masurilor prevazute de Legea nr. 90/1996, republicata.

(3) La stabilirea masurilor vizand conditiile de munca, partile implicate vor tine seama de urmatoarele:

a) masurile incluse in contractul colectiv de munca sa fie de natura sa realizeze cel putin asigurarea conditiilor de munca la nivelul parametrilor minimali prevazuti in norme; daca acest lucru nu este posibil la un moment dat, se vor stabili programe pe termen scurt sau mediu pentru realizare, pana la asigurarea parametrilor minimali, salariatii beneficiind de compensari banesti sau de alta natura;

b) masurile privind ameliorarea conditiilor de munca vor fi stabilite impreuna cu reprezentantii sindicali, incheindu-se anexe speciale la contractele colective de munca.

ART. 20. - (1) Organizarea activitatii prin stabilirea unei structuri organizatorice rationale, repartizarea tuturor salariatilor pe locuri de munca cu precizarea atributiilor si raspunderilor lor, precum si exercitarea controlului asupra modului de indeplinire a obligatiilor de serviciu de catre salariatii sunt de competenta exclusiva a celor care angajeaza.

(2) Normarea muncii se aplica tuturor categoriilor de salariatii - muncitori, tehnicieni, ingineri, economisti, cadre de alta specialitate si lucratori din activitatea administrativa - atat pentru cei salarizati in acord, cat si pentru cei salarizati in regie. Normele de munca se exprima - in functie de caracteristicile procesului de productie sau ale altor activitati ce se normeaza - sub forma de norme de timp, norme de productie, norme de personal, sfere de atributii sau sub alte forme corespunzatoare specificului fiecarei munci. Normele de munca se elaboreaza de catre patroni cu acordul organizatiilor sindicale corespunzatoare.

(3) Normele de munca aprobate de conducatorul unitatii constituie anexa la contractul colectiv de munca si se fac cunoscute salariatilor cu cel putin 5 zile inainte de aplicare.

ART. 21. - (1) Activitatea de normare a muncii se refera la toate categoriile de salariatii, potrivit specificului activitatii fiecareia, si se bazeaza pe tehnicile normarii muncii; aceasta se desfasoara ca un proces continuu, in permanenta concordanta cu schimbarile ce au loc in organizarea si nivelul de dotare tehnica a muncii.

(2) In toate situatiile in care normele de munca nu asigura un grad complet de ocupare, conduc la o solicitare excesiva sau, dupa caz, nu corespund conditiilor pentru care au fost elaborate se impune reexaminarea lor. Aceasta poate fi ceruta atat de patron, cat si de sindicate. In caz de divergenta in ceea ce priveste calitatea normelor de munca se va recurge la o expertiza tehnica ce va fi stabilita de comun acord. Concluziile expertizei tehnice sunt obligatorii pentru ambele parti.

(3) Reexaminarea normelor de munca nu va putea conduce la diminuarea salariului de baza negociat.

(4) Cheltuielile ocazionate de solutionarea divergentelor cu privire la modificarea normelor de munca vor fi suportate de patroni pentru prima solicitare a sindicatelor.

ART. 22. - Patronul are obligatia sa asigure permanent conditiile tehnice si organizatorice avute in vedere la elaborarea normelor de munca, iar salariatii trebuie sa realizeze norma de munca sau, dupa caz, sarcinile ce decurg din functia sau postul detinut.

ART. 23. - (1) Locurile de munca se clasifica in locuri de munca normale, locuri de munca cu conditii deosebite si locuri de munca cu conditii speciale, stabilite potrivit reglementarilor legale.

(2) Locurile de munca cu conditii deosebite sunt cele stabilite prin contractele colective de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati, unitati si institutii, dupa caz.

ART. 24. - (1) Pentru prestarea activitatii in locurile de munca cu conditii grele, periculoase, nocive, penibile sau altele asemenea, salariatii au dreptul, dupa caz, la sporuri la salariul de baza, durata redusa a timpului de lucru, alimentatie de intarire a rezistentei organismului, echipament de protectie gratuit, materiale igienico-sanitare, concedii suplimentare, prevazute de contractele colective de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati, unitati si institutii; duratele de reducere a varstei pentru pensionare sunt cele prevazute in lege.

(2) Salariatii incadrati in categoriile prevazute la alin. 1 vor fi supusi obligatoriu unui examen medical efectuat de medicul de medicina muncii, in conditiile si la termenele ce se vor stabili prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate si institutie.

(3) In cazul in care una sau mai multe din conditiile deosebite se regasesc pentru toti salariatii unei unitati, unei sectii, unui atelier sau unui loc de munca se vor stabili pentru acestia prin negociere salarii de baza al caror quantum nu va fi mai mic decat suma salariului de baza si a sporurilor negociate.

(4) La locurile de munca cu conditii specifice, unde numai o parte din salariatii lucreaza in astfel de conditii, acestia vor beneficia de sporuri.

ART. 25. - (1) In cazul in care conditiile de munca se normalizeaza, salariatii vor beneficia pentru refacerea capacitatii de munca inca doua luni, daca au beneficiat anterior de acestea, de spor pentru nocivitate si alimentatie de protectie a organismului.

(2) De drepturile prevazute la alin. 1 beneficiaza si salariatii care au lucrat cel putin sase luni in conditiile alin. 1 si isi schimba locul de munca din motive ce nu le sunt imputabile, daca drepturile de aceeasi natura la noul loc de munca sunt mai mici.

ART. 26. - In toate cazurile in care conditiile de munca s-au inrautatit, determinand reclassificarea locurilor de munca, salariatii vor beneficia de drepturile aferente noii clasificari incepand cu data schimbarii conditiilor de munca, indiferent de momentul efectuarii reclassificarii de catre organele competente.

ART. 27. - (1) Partile sunt de acord ca nici o masura de protectie a muncii nu este eficienta daca nu este cunoscuta, insusita si aplicata in mod constient de salariatii.

(2) Patronul va asigura, pe cheltuiala sa, cadrul organizatoric pentru instruirea, testarea si perfectionarea profesionala a salariatilor cu privire la normele de protectie a muncii. Prin contractele colective de munca la nivel de unitati se vor prevedea masuri specifice, periodicitatea, metodologia, obligatiile si raspunderile, precum si controalele proprii, in conformitate cu reglementarile elaborate de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale si cu normele proprii. Timpul aferent acestor activitati, inclusiv orele de instructaj, se include in timpul de munca si este salarizat.

(3) La angajarea unui salariat sau la schimbarea locului de munca sau a felului muncii, acesta va fi instruit si testat efectiv cu privire la riscurile ce le presupune noul sau loc de munca si la normele de protectie a muncii, pe care este obligat in procesul muncii sa le cunoasca si sa le respecte.

(4) In cazurile in care in procesul muncii, intervin schimbari ce impun aplicarea unor norme noi de protectie a muncii, salariatii vor fi instruiti in conditiile prevazute la alineatul precedent.

ART. 28. - (1) Contravaloarea echipamentului de protectie se suporta integral de catre patron.

(2) Contravaloarea echipamentului de lucru se suporta potrivit prevederilor legale si celor din contractele colective de munca de la celelalte niveluri.

(3) In toate cazurile in care, in afara echipamentului de lucru prevazut de lege, patronul cere o anumita vestimentatie speciala, ca echipament de lucru, contravaloarea acesteia se suporta integral de catre patron.

ART. 29. - Prin contractele colective de munca la nivel de unitate sau institutie se vor stabili parametrii de microclimat care vor fi urmariti la fiecare loc de munca, in vederea luarii masurilor de protectie a muncii specifice, precum si programele de control al realizarii masurilor stabilite.

ART. 30. - (1) In vederea mentinerii si imbunatatirii conditiilor de desfasurare a activitatii, patronul va lua urmatoarele masuri de amenajare ergonomica a locului de munca:

a) asigurarea conditiilor de mediu (iluminat, microclimat, zgomot, vibratii, temperatura, aerisire, umiditate);

b) amenajarea anexelor sociale ale locurilor de munca (vestiare, bai, grupuri sanitare, sali de repaus);

c) diminuarea pana la eliminarea treptata a emisiilor poluante.

(2) Masurile concrete, in sensul prevederilor alin. 1, se stabilesc in contractele colective de munca din unitati si institutii.

(3) Salariatii sunt obligati sa pastreze in bune conditii amenajarile efectuate de patron, sa nu le deterioreze si sa nu le descompleteze ori sa sustraga componente ale acestora.

ART. 31. - (1) Patronul va organiza la angajare si, ulterior, o data pe an, examinarea medicala a salariatilor, in scopul de a constata daca sunt apti pentru desfasurarea activitatii in posturile pe care ar urma sa le ocupe sau pe care le ocupa, precum si pentru prevenirea imbolnavirilor profesionale. Examinarea medicala este gratuita, iar cheltuielile ocazionate de examinare se vor suporta conform legii. Conditiiile concrete urmeaza sa fie stabilite la nivel de unitate, cu consultarea sindicatelor.

(2) In cazul in care dispozitii legale speciale sau ale contractului colectiv de munca prevad examinari medicale la termene mai scurte, determinate de conditiile deosebite de la locurile de munca, se vor aplica aceste prevederi.

(3) Salariatii sunt obligati sa se supuna examenelor medicale in conditiile organizarii potrivit prevederilor alin. 1. Refuzul salariatului de a se supune examenelor medicale constituie abatere disciplinara.

(4) Examinarea medicala a salariatilor la angajare si, ulterior o data pe an, se face de catre unitatile sanitare de specialitate acreditate de patronat si de Ministerul Sanatatii si Familiei.

ART. 32. - La cererea uneia dintre parti, medicii de medicina muncii si inspectorii de protectia muncii vor fi consultati la modificarea duratei timpului de lucru si la acordarea de concedii suplimentare.

ART. 33. - (1) Partile vor asigura un regim de protectie speciala a muncii femeilor si a tinerilor in varsta de pana la 18 ani, cel putin la nivelul drepturilor specifice reglementate de legislatia muncii si prevederile prezentului contract.

(2) Salariatele gravide, incepand cu luna a V-a de sarcina, precum si cele care alapteaza nu vor fi repartizate la munca de noapte, nu vor fi chemate la ore suplimentare, nu vor fi trimise in deplasare si nu vor putea fi detasate decat cu acordul lor.

(3) La solicitarea Comitetului de sanatate si securitate a muncii, angajatorul are obligatia sa evalueze riscurile pe care le presupune locul de munca al salariatei care anunta ca este insarcinata, precum si al salariatei care alapteaza, si sa le informeze cu privire la acestea.

(4) Alte drepturi specifice sau alte cuantumuri ale drepturilor reglementate de legislatia muncii pot fi stabilite prin contractele colective de munca de la celelalte niveluri.

ART. 34. - Patronul nu va refuza angajarea sau, dupa caz, mentinerea in munca a persoanelor handicapate, in cazurile in care acestea sunt apte pentru indeplinirea obligatiilor de serviciu aferente posturilor existente.

ART. 35. - In cazul recomandarilor medicale, patronul va asigura trecerea salariatilor in alte locuri de munca si, dupa caz, recalificarea acestora, in functie de posibilitatile fiecarei unitati, care vor fi stabilite impreuna cu sindicatele.

ART. 36. - (1) In vederea imbunatatirii conditiilor de munca, in fiecare unitate se va constitui un comitet de securitate si sanatate in munca, avand atributiile prevazute de art. 34 din Normele generale de protectie a muncii.

(2) Comitetul de securitate si sanatate in munca va fi constituit conform grilei prevazute in art. 32 si art. 33 din Normele generale de protectie a muncii. In unitatile in care numarul angajatilor este mai mare de 50, iar femeile reprezinta cel putin 20% din personal, Comitetul de sanatate si securitate a muncii va avea in componenta cel putin o femeie.

(3) Timpul de munca afectat activitatii in comitetele de securitate si sanatate in munca se considera timp de lucru efectiv prestat si va fi prevazut in contractul colectiv de munca la nivel de unitate.

(4) Activitatea comitetelor de securitate si sanatate in munca se va desfasura in baza regulamentelor proprii.

CAPITOLUL 4

Salarizarea si alte drepturi banesti

ART. 37. - (1) Pentru munca prestata in conditiile prevazute in contractul individual de munca, fiecare salariat are dreptul la un salariu in bani convenit la incheierea contractului de munca.

(2) La unitatile producatoare de produse agricole, o parte din salariu se poate plati si in natura. Plata in natura, stabilita prin negocieri colective in unitati, nu poate depasi 30% din salariu.

(3) Salariul cuprinde salariul de baza, adaosurile si sporurile la acesta.

ART. 38. - (1) Formele de organizare a muncii si de salarizare ce se pot aplica sunt urmatoarele:

- a) in regie sau dupa timp;
- b) in acord;
- c) pe baza de tarife sau cote procentuale din veniturile realizate;
- d) alte forme specifice unitatii.

(2) Organizarea muncii si salarizarea in acord pot avea loc intr-una din urmatoarele forme:

- a) acord direct;

b) acord progresiv;

c) acord indirect.

(3) Acordul direct, progresiv sau indirect se poate aplica individual sau colectiv.

(4) Formele de organizare a muncii si de salarizare ce urmeaza sa se aplice fiecarei activitati se stabilesc prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate sau, dupa caz, institutie.

ART. 39. - (1) Se stabilesc urmatoorii coeficienti minimi de ierarhizare, pentru urmatoarele categorii de salariatii:

a) muncitori:

1. necalificati = 1,

2. calificati = 1,2;

b) personal administrativ incadrat in functii pentru care conditia de pregatire este:

1. liceala = 1,1,

2. postliceala = 1,15;

c) personal de specialitate incadrat pe functii pentru care conditia de pregatire este:

1. postliceala = 1,25;

2. scoala de maistri = 1,3,

3. subingineri = 1,4;

d) personal incadrat pe functii pentru care conditia de pregatire este cea de studii superioare = 1,5.

(2) Coeficientii de salarizare de la alin. 1 se aplica la salariul minim negociat pe unitate.

(3) Salariul de baza minim negociat pentru un program complet de lucru de 170 de ore, in medie, este de 2.500.000 lei, adica 14.705,90 lei/ora, incepand cu 1 ianuarie 2003.

ART. 40. - (1) Partile contractante sunt de acord ca in perioada urmatoare sa actioneze pentru includerea unor sporuri in salariul de baza, care sa reprezinte retributia pentru munca prestata si conditiile de la locul de munca, astfel incat salariul de baza sa aiba pondere majoritara in salariu.

(2) Sporurile se acorda numai la locurile de munca unde acestea nu sunt cuprinse in salariul de baza.

(3) Sporurile minime ce se acorda in conditiile prezentului contract sunt:

a) pentru conditii deosebite de munca, grele, periculoase sau penibile, 10% din salariul de baza;

- b) pentru conditii nocive de munca, 10% din salariul minim negociat la nivel de unitate;
- c) pentru orele suplimentare si pentru orele lucrate in zilele libere si in zilele de sarbatori legale se acorda un spor de 100% din salariul de baza, pana la 120 de ore/salariat/an; ceea ce depaseste 120 de ore/salariat/an se plateste cu un spor de 50% din salariul de baza;
- d) pentru vechime in munca, minimum 5% pentru 3 ani vechime si maximum 25% la o vechime de peste 20 de ani, din salariul de baza;
- e) pentru lucrul in timpul noptii, 25% din salariul de baza;
- f) pentru exercitarea si a unei alte functii se poate acorda un spor de pana la 50% din salariul de baza al functiei inlocuite; cazurile in care se aplica aceasta prevedere si cuantumul se vor stabili prin negocieri la contractele colective de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati sau unitati.

(4) Prin contractul colectiv de munca la nivel de ramura, grupuri de unitati si unitati pot fi negociate si alte categorii de sporuri (spor de izolare, spor pentru folosirea unei limbi straine, daca aceasta nu este cuprinsa in obligatiile postului etc.).

ART. 41. - (1) Adaosurile la salariul de baza sunt:

- a) adaosul de acord;
- b) premiile acordate din fondul de premiere, calculate intr-o proportie de minimum 1,5% din fondul de salarii realizat lunar si cumulat;
- c) alte adaosuri, convenite la nivelul unitatilor si institutiilor.

(2) Alte venituri sunt:

- a) cota-parte din profit ce se repartizeaza salariatilor, care este de pana la 10% in cazul societatilor comerciale si de pana la 5% in cazul regiilor autonome;
- b) tichetele de masa acordate conform prevederilor legale si intelegerii partilor.

(3) Conditii de diferentiere, diminuare sau anulare a participarii la fondul de stimulare din profit sau la fondul de premiere, precum si perioada la care se acorda cota de profit salariatilor, care nu poate fi mai mare de un an, se stabilesc prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate si, dupa caz, institutie.

ART. 42. - (1) Patronul va asigura conditiile necesare realizarii de catre fiecare salariat a sarcinilor ce ii revin, in cadrul programului zilnic de munca stabilit.

(2) In situatia in care patronul nu poate asigura pe durata zilei de lucru, partial sau total, conditiile necesare realizarii sarcinilor de serviciu, el este obligat sa plateasca salariatilor salariul de baza pentru timpul cat lucrul a fost intrerupt.

(3) In cazuri exceptionale, cand din motive tehnice sau din alte motive activitatea a fost intrerupta, salariatii vor primi 75% din salariul de baza individual avut, cu conditia ca incetarea lucrului sa nu se fi produs din vina lor si daca in tot acest timp au ramas la dispozitia unitatii. Prin negocieri la nivelul unitatii sau institutiei se va stabili modul concret de realizare a prevederii de a ramane la dispozitia unitatii, prezenti in incinta unitatii in asteptarea reluarii activitatii sau la domiciliu, de unde sa poata fi convocati de unitate.

(4) In cazurile prevazute la alin. 3, salariatii beneficiaza si de celelalte drepturi prevazute de lege pentru astfel de situatii.

(5) In cazul in care din motive obiective este necesara reducerea sau intreruperea temporara a activitatii, pentru maximum 15 zile pe an, cu obligativitatea reluarii ei, unitatea, cu acordul sindicatelor, poate acorda concediu fara plata.

ART. 43. - (1) Indexarea se face pe baza coeficientilor de indexare stabiliti de Comisia nationala pentru indexare.

(2) Dupa indexare, patronul va recalcula tarifele sau, respectiv, cotele de manopera, pe unitatea de produs sau valorica, corespunzator formelor de organizare a muncii si de salarizare aplicate in unitate.

ART. 44. - Plata salariilor se face periodic, la datele care se stabilesc prin contractul colectiv de munca la nivelul unitatii sau institutiei.

ART. 45. - Salariatii unitatilor trimisi in delegatie in tara vor beneficia de urmatoarele drepturi:

a) decontarea cheltuielilor de transport si a costului cazarii, potrivit conditiilor stabilite prin contractele colective de munca la celelalte niveluri;

b) diurna de deplasare al carei quantum se stabileste prin negociere la nivel de ramura, grupuri de unitati sau unitate; nivelul minim al diurnei este cel stabilit prin actele normative ce se aplica la institutiile publice.

ART. 46. - Salariatii unitatilor trimisi in detasare beneficiaza de drepturile de delegare prevazute la art. 45. In cazul in care detasarea depaseste 30 de zile consecutive, in locul diurnei zilnice se plateste o indemnizatie egala cu 50% din salariul de baza zilnic. Aceasta indemnizatie se acorda proportional cu numarul de zile ce depaseste durata neintrerupta de 30 de zile.

ART. 47. - Persoanele detasate isi mentin toate drepturile pe care le-au avut la data detasarii, cu exceptia celor privind igiena si protectia muncii, chiar daca la locul de munca unde sunt detasate acestea nu se mai regasesc. Daca la locurile de detasare, drepturile echivalente au niveluri mai mari sau se acorda si alte drepturi, persoanele detasate beneficiaza de acestea, inclusiv de toate drepturile privind protectia si igiena muncii, corespunzatoare noului loc de munca.

ART. 48. - (1) Toate drepturile banesti convenite salariatilor se platesc inaintea oricaror obligatii banesti ale unitatii.

(2) In caz de faliment sau lichidare judiciara, salariatii au calitatea de creditori privilegiati, iar drepturile lor banesti constituie creante privilegiate, urmand sa fie platite integral, inainte de a-si revendica cota-parte ceilalti creditori.

ART. 49. - Patronii vor tine o evidenta in care sa se mentioneze activitatea desfasurata in baza contractului individual de munca si drepturile de care salariatii au beneficiat si le vor elibera dovezi despre acestea.

ART. 50. - Salariatii care se pensioneaza pentru limita de varsta primesc o indemnizatie egala cu cel putin un salariu de baza avut in luna pensionarii.

ART. 51. - In afara de ajutoarele prevazute de lege, la care au dreptul, salariatii vor beneficia si de urmatoarele ajutoare:

- a) in cazul decesului salariatului, un ajutor, acordat familiei, de un salariu mediu lunar pe unitate;
- b) daca decesul a survenit din cauza unui accident de munca, a unui accident in legatura cu munca sau a unei boli profesionale, cuantumul ajutorului acordat familiei va fi de cel putin 3 salarii de baza; diferenta de 2 salarii se va plati dupa stabilirea, in conditiile legii, a cauzei decesului;
- c) un salariu de baza, platit de unitate mamei, pentru nasterea fiecarui copil; daca mama nu este salariata, sotul acesteia beneficiaza de plata unui salariu de baza;
- d) un salariu de baza platit de unitate la decesul sotului sau sotiei ori la decesul unei rude de gradul I aflate in intretinerea salariatului.

CAPITOLUL 5

Concedii si zile libere

ART. 52. - (1) In fiecare saptamana, salariatul are dreptul, de regula, la 2 zile consecutive de repaus saptamanal.

(2) Repausul saptamanal se acorda, de regula, sambata si duminica.

(3) In cazul in care activitatea de la locul de munca, in zilele de sambata si duminica, nu poate fi intrerupta, prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate se vor stabili conditiile in care zilele de repaus saptamanal sa fie acordate si in alte zile ale saptamanii sau cumulat pe o perioada mai mare.

ART. 53. - Sunt zile nelucratoare zilele de repaus saptamanal si zilele de sarbatori legale si religioase, dupa cum urmeaza:

- 1 si 2 ianuarie;

- a doua zi de Paste;

- 1 Mai;

- 1 Decembrie;

- 25 si 26 decembrie.

ART. 54. - Repausul pentru luarea mesei nu poate fi mai mic de 15 minute. Repausul pentru luarea mesei, cu o durata de 15 minute, se include in programul de lucru.

ART. 55. - Salariatii pot solicita, in mod justificat, decalarea programului de lucru. Administratia va analiza cererea si va aproba aceasta in functie de posibilitati.

ART. 56. - (1) Salariatii au dreptul in fiecare an calendaristic la un concediu de odihna platit, de minimum 21 de zile lucratoare.

(2) Fac exceptie de la prevederile alin. 1:

a) salariatii care au varsta sub 18 ani au dreptul, in fiecare an calendaristic, la un concediu platit de 24 de zile lucratoare;

b) salariatii nou-angajati, pentru primul an de activitate inregistrati in cartea de munca au dreptul la un concediu de odihna platit cu o durata minima de 18 zile lucratoare.

ART. 57. - (1) In fiecare an calendaristic, salariatii incadrati in grade de invaliditate au dreptul la un concediu de odihna suplimentar cu o durata de 3 zile, iar salariatii nevazatori cu o durata de 6 zile.

(2) Salariatii care isi desfasoara activitatea in conditii deosebite beneficiaza de concedii de odihna suplimentare de minimum 3 zile pe an.

ART. 58. - Prin contractele colective de munca la celelalte niveluri se vor stabili criteriile pe baza carora salariatii sa beneficieze de concedii de odihna anuale si de concedii de odihna suplimentare mai mari.

ART. 59. - (1) Pe durata concediului de odihna, salariatii vor primi o indemnizatie formata din salariul de baza la data plecarii in concediu, corespunzator numarului de zile de concediu, majorata cu procentul mediu al celorlalte venituri salariale realizate pe o perioada de 3 luni lucrate inaintea plecarii in concediu.

(2) Indemnizatia de concediu nu poate fi mai mica decat salariul de baza, sporul de vechime si indemnizatia pentru functia de conducere, luate impreuna, corespunzator numarului de zile de concediu.

(3) Prin contractele colective de munca de la celelalte niveluri se poate stabili ca, in raport cu posibilitatile economico-financiare ale unitatii, pe langa indemnizatia de concediu, sa se plateasca si o prima de vacanta.

(4) Indemnizatia de concediu si, dupa caz, prima de vacanta se platesc inainte de plecarea in concediu.

(5) Orice conventie prin care se renunta total sau in parte la dreptul la concediul de odihna este interzisa.

ART. 60. - Concediul anual de odihna va putea fi fractionat la solicitarea salariatului; una din fractiuni va trebui sa fie de cel putin 12 zile lucratoare. Cealalta parte va trebui acordata si luata pana la sfarsitul anului in curs.

ART. 61. - (1) Salariatii au dreptul la zile libere platite pentru evenimente deosebite in familie, sau pentru alte situatii, dupa cum urmeaza:

a) casatoria salariatului - 5 zile;

b) casatoria unui copil - 2 zile;

c) nasterea unui copil - 2 zile;

d) decesul sotului, copilului, parintilor, socrilor - 3 zile;

e) decesul bunicilor, fratilor, surorilor - 1 zi;

f) donatorii de sange - conform legii;

g) la schimbarea locului de munca in cadrul aceleiasi unitati, cu mutarea domiciliului in alta localitate - 5 zile.

(2) Salariatii au dreptul la 30 de zile concediu fara plata, acordat o singura data, pentru pregatirea si sustinerea lucrarii de diploma in invatamantul superior, seral si fara frecventa.

(3) Pentru rezolvarea unor situatii personale, salariatii au dreptul la concedii fara plata.

ART. 62. - (1) In afara concediului legal platit pentru ingrijirea copiilor in varsta de pana la doi ani, salariata mama poate beneficia de inca un an concediu fara plata.

(2) Pe perioada in care salariata se afla in concediul prevazut la alin. 1 nu i se va putea desface contractul de munca, iar in postul sau nu vor putea fi angajate alte persoane, decat cu contract de munca pe durata determinata.

ART. 63. - (1) La nivelul unitatii, din fondul pentru actiuni sociale constituit conform prevederilor legale, vor fi suportate cheltuielile pentru reducerea costului biletelor de tratament si odihna recuperatorie in statiunile balneoclimaterice, in care este inclus si transportul pe calea ferata (tren personal, clasa a II-a).

(2) In limita acestor fonduri, unitatea va suporta cota-parte din costul biletelor pentru salariati si membrii lor de familie, in raport cu salariul de baza si in functie de sezon, potrivit prevederilor cuprinse in anexa nr. 2, cu conditia ca biletele sa fie procurate cu acordul organizatiilor sindicale si sa prevada efectuarea sejurului intr-o unitate apartinand sistemului sindical, ministerelor sau unitatilor in cauza.

(3) Pentru alte situatii decat cele prevazute in alineatul precedent, unitatea va suporta cheltuielile pentru toate biletele procurate cu acordul sindicatului ori daca, in cazul biletelor de tratament, exista recomandarea expresa a medicului pentru o anumita statiune care nu apartine sistemului sindical, ministerelor sau unitatii in cauza.

ART. 64. - Beneficiarii biletelor de tratament balnear si odihna recuperatorie din institutiile publice vor suporta o contributie baneasca diferentiata in functie de salariul de baza si de sezon, contributie calculata in baza grilei aprobate de Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale. Diferenta se suporta din bugetul de asigurari sociale.

ART. 65. - Contravaloarea biletelor acordate salariatilor trimisi in statiuni pentru tratarea unor boli profesionale se suporta integral de unitatea in cauza, inclusiv costul transportului pe calea ferata (tren personal, clasa a II-a) sau, acolo unde nu este posibil, pentru transportul auto in comun.

ART. 66. - (1) In cazul in care salariata se afla in concediu de maternitate, unitatea va compensa, pe o anumita perioada, diferenta dintre salariul de baza individual avut si indemnizatia legala la care are dreptul.

(2) Perioada pe durata careia se acorda compensarea va fi stabilita prin contractele colective de munca la nivel de unitate, dar nu mai putin de 6 saptamani.

(3) Diferentele de salarii vor fi acordate din fondul de salarii.

ART. 67. - In caz de deces al mamei, drepturile ce s-ar fi cuvenit acesteia pentru cresterea copilului pana la doi ani se vor acorda tatalui, daca acesta are copilul in ingrijire.

ART. 68. - In cazul decesului mamei, tatal copilului, la cererea sa, va beneficia de concediul fara plata neutilizat de mama, pana la data decesului acesteia, cu drepturile prevazute la art. 62.

CAPITOLUL 6

Contractul individual de munca

ART. 69. - In vederea stabilirii concrete a drepturilor si obligatiilor salariatilor, angajarea se face prin incheierea contractului individual de munca (CIM).

ART. 70. - (1) Incheierea CIM se face pe baza conditiilor stabilite de lege, cu respectarea drepturilor fundamentale ale cetateanului si numai pe criteriul aptitudinilor si competentei profesionale.

(2) Patronul se obliga sa aduca la cunostinta salariatilor posturile disponibile si conditiile de ocupare a lor.

(3) In cazul in care angajarea se face prin concurs, daca un salariat si o persoana din afara unitatii obtin aceleasi rezultate, salariatul are prioritate la ocuparea postului.

(4) Salariatul caruia i-a incetat calitatea de pensionar de invaliditate, ca urmare a redobandirii capacitatii de munca, va fi reintegrat, pe cat posibil, in functia avuta la data pierderii capacitatii de munca.

(5) Prevederile alin. 1 si 2 se aplica si pentru salariatii institutiilor bugetare.

ART. 71. - (1) Incheierea CIM se va face pe perioada nedeterminata. Daca salariatul solicita asistenta din partea organizatiei sindicale, aceasta se poate acorda.

(2) Contractele individuale se pot incheia si pe durata determinata, in cazurile si in conditiile prevazute de lege.

(3) CIM va cuprinde cel putin clauzele prevazute in anexa nr. 3.

(4) Contractele individuale de munca se incheie in scris, cate un exemplar pentru fiecare parte, prin grija celui care angajeaza.

ART. 72. - (1) CIM se poate modifica in ceea ce priveste felul muncii, locul muncii si drepturile salariale prin acordul partilor sau din initiativa uneia din parti in cazurile prevazute de lege.

(2) Refuzul salariatului de a accepta o modificare a clauzelor referitoare la felul muncii, locul muncii sau drepturile salariale nu da dreptul celui care angajeaza de a proceda la desfacerea unilaterala a CIM pentru acest motiv.

(3) Delegarea si detasarea salariatilor se fac in conditiile prevazute de lege, cu drepturile prevazute in prezentul contract.

ART. 73. - Executarea CIM se suspenda in cazurile prevazute de lege in mod expres, precum si pe perioada exercitarii unei functii eligibile remunerate de organizatia in care salariatul isi desfasoara activitatea pe timpul mandatului.

ART. 74. - (1) Incetarea CIM poate avea loc - in conditiile prevazute de lege - prin unul din urmatoarele moduri:

a) acordul partilor;

b) desfacerea din initiativa uneia din parti.

(2) In cazurile in care unitatea este obligata, potrivit legii, sa acorde un preaviz la desfacerea contractului de munca, durata preavizului va fi de 20 de zile lucratoare.

(3) In perioada preavizului, salariatii au dreptul sa absenteze patru ore pe zi de la programul unitatii, pentru a-si cauta un loc de munca, fara ca aceasta sa afecteze salariul si celelalte drepturi. Orele absente se pot acorda prin cumul, in conditiile stabilite de patron.

(4) In cazul in care unei persoane i se desface contractul de munca fara sa i se acorde preavizul prevazut la alin. 2, aceasta are dreptul la o indemnizatie egala cu salariul de baza pe o luna, avut la data desfacerii contractului de munca.

ART. 75. - (1) CIM nu poate fi desfacut din initiativa celui care angajeaza, in cazurile in care prin lege sau prin contractul colectiv de munca au fost prevazute asemenea interdictii.

(2) Desfasurarea activitatii sindicale, precum si apartenenta la un sindicat nu pot constitui motive pentru desfacerea CIM din initiativa unitatii.

(3) Pe o perioada de minimum o luna de la reluarea activitatii, considerata perioada de readaptare, salariatii care au beneficiat de concediu de maternitate si/sau concediu legal platit pentru ingrijirea copilului in varsta de pana la 2 ani nu vor putea fi concediati pentru motivul prevazut de art. 130, lit. e) din Codul muncii (necorespondere profesionala).

(4) In cazul in care intentioneaza sa dispuna o masura disciplinara impotriva unui salariat, cu exceptia cazului in care masura disciplinara consta intr-un avertisment verbal, angajatorul este obligat sa efectueze o ancheta prealabila.

(5) Salariatul are dreptul de a fi informat cu privire la fapta ce i se imputa si dreptul de a se apara, iar unitatea are obligatia de a-l asculta si de a verifica sustinerile facute de acesta in aparare.

(6) Modul de desfasurare a anchetei disciplinare, precum si rezultatele acesteia se consemneaza intr-un proces-verbal.

(7) La stabilirea sanctiunii se va tine seama de cauzele si gravitatea faptei, de imprejurarile in care a fost savarsita, de gradul de vinovatie a salariatului, de urmarile abaterii si de alte imprejurari.

ART. 76. - (1) La desfacerea contractului de munca din motive neimputabile salariatului, patronii vor acorda acestuia o compensatie de 50% din salariul lunar, in afara drepturilor cuvenite la zi.

(2) Prevederile alin. 1 sunt aplicabile atunci cand desfacerea contractului de munca a intervenit din urmatoarele motive:

a) unitatea isi reduce personalul prin desfiintarea unor posturi de natura celui ocupat de cel in cauza, ca urmare a reorganizarii;

b) unitatea isi inceteaza activitatea;

c) unitatea se muta in alta localitate si are posibilitatea sa-si asigure pe plan local cadrele necesare;

d) unitatea se muta in alta localitate, iar persoana incadrata nu accepta sa o urmeze;

e) persoana nu corespunde sub aspect profesional postului in care a fost incadrata, din motive neimputabile acesteia, si nu i s-a oferit trecerea intr-o munca corespunzatoare;

f) in postul ocupat de persoana incadrata in munca este reintegrat, pe baza hotararii organelor competente, cel care a detinut anterior acel post.

ART. 77. - In cazul in care unitatea este pusa in situatia de a efectua reduceri de personal ca urmare a restrangerii activitatii, re tehnologizarii, automatizarii si robotizarii procesului de productie, partile convin asupra respectarii urmatoarelor principii:

a) patronul va pune la dispozitia sindicatului justificarea tehnico-economica in legatura cu masurile privind posibilitatile de redistribuire a personalului, modificarea programului de lucru, organizarea de cursuri de calificare, recalificare sau reorientare profesionala etc.;

b) justificarea tehnico-economica, impreuna cu obiectiile si propunerile sindicatului, va fi supusa spre analiza si avizare consiliului de administratie sau, dupa caz, adunarii generale;

c) concomitent, patronul va informa sindicatul asupra motivelor ce stau la baza reducerii numarului de salariatii, precum si asupra eventualelor posibilitati de redistribuire a acestora; anuntul se va face astfel:

- cu 90 de zile calendaristice inainte, in cazul schimbarii sediului unitatii in alta localitate;

- cu 60 de zile calendaristice inainte, daca reducerea se datoreaza restrangerii activitatii, re tehnologizarii sau altor cauze.

ART. 78. - (1) In situatia in care disponibilizarile de personal nu pot fi evitate, conducerea unitatii va comunica in scris fiecarui salariat al carui post urmeaza a fi desfiintat daca i se ofera sau nu un alt loc de munca ori cuprinderea intr-o forma de recalificare profesionala in vederea ocuparii unui post in aceeaasi unitate.

(2) In cazurile in care salariatilor nu li se pot oferi alte locuri de munca ori acestia refuza locul de munca oferit sau cuprinderea intr-o forma de recalificare, conducerea unitatii la va comunica in scris termenul de preaviz, in conditiile prevazute in prezentul contract colectiv de munca.

ART. 79. - (1) La aplicarea efectiva a reducerii de personal, dupa reducerea posturilor vacante de natura celor desfiintate, masurile vor afecta in ordine:

a) CIM ale salariatilor care cumuleaza doua sau mai multe functii, precum si ale celor care cumuleaza pensia cu salariul;

b) CIM ale persoanelor care indeplinesc conditiile de pensionare la cererea unitatii;

c) CIM ale persoanelor care indeplinesc conditiile de pensionare la cererea lor.

(2) La luarea masurii de desfacere a CIM pentru reducerea de posturi vor fi avute in vedere urmatoarele criterii minimale:

a) daca masura ar putea afecta doi soti care lucreaza in aceeaasi unitate, se desface contractul de munca al sotului care are venitul cel mai mic, fara ca prin aceasta sa se poata desface contractul de munca al unei persoane care ocupa un post nevizat de reducere;

b) masura sa afecteze, mai intai, persoanele care nu au copii in intretinere;

c) masura sa afecteze numai in ultimul rand pe femeile care au in ingrijire copii, barbatii vaduvi sau divortati care au in ingrijire copii, pe intretinatorii unici de familie, precum si pe salariatii, barbati sau femei, care mai au cel mult 3 ani pana la pensionare la cererea lor.

(3) In cazul in care masura desfacerii CIM ar afecta un salariat care a urmat o forma de calificare sau de perfectionare a pregatirii profesionale si a incheiat cu unitatea un act aditional la contractul de munca, prin care s-a obligat sa presteze o activitate intr-o anumita perioada de timp, administratia nu-i va putea pretinde acestuia despagubiri pentru perioada ramasa nelucrata pana la implinirea termenului, daca masura desfacerii contractului de munca nu-i este imputabila.

(4) In ipoteza in care doua sau mai multe persoane salariate sunt in aceeasi situatie, disponibilizarea se va face cu consultarea sindicatelor.

ART. 80. - Unitatea care isi extinde sau isi reia activitatea intr-o perioada de 12 luni de la luarea masurilor de desfacere a contractului individual de munca pentru motivele prevazute la art. 76 are obligatia sa incunostinteze in scris despre aceasta organizatiile sindicale si sa faca publica masura. Unitatea va reangaja salariatii carora li s-a desfacut contractul de munca pentru motivele prevazute la art. 76, care au pregatirea necesara pentru ocuparea posturilor vacante si care s-au prezentat in termen de 15 zile de la data anuntului.

CAPITOLUL 7

Formarea profesionala

ART. 81. - (1) Partile inteleg:

- a) prin termenul de formare profesionala, orice procedura prin care un salariat dobandeste o calificare atestata printr-un certificat sau o diploma eliberata in conditiile prevazute de Legea invatamantului;
- b) prin termenul de formare profesionala continua, orice procedura prin care salariatul, avand deja o calificare ori o profesie, isi completeaza cunostintele profesionale, fie prin aprofundarea studiilor intr-un anumit domeniu al specialitatii de baza, fie prin deprinderea unor metode sau procedee noi adoptate in domeniul specialitatii lor.

(2) Formarea profesionala si formarea profesionala continua cuprind si teme din domeniul relatiilor de munca, convenite intre sindicate si patron.

(3) Partile convin asupra necesitatii si obligativitatii perfectionarii profesionale a tuturor categoriilor de salariatii, inclusiv a liderilor sindicali scosi din productie, la expirarea mandatului.

(4) Partile semnatare convin sa acorde intregul sprijin solicitat de Consiliul pentru Standarde Ocupationale si Evaluare - Unitatea pentru Cercetare si Servicii Tehnice, pentru elaborarea sistemului de standarde ocupationale bazate pe competenta. Sistemul va fi utilizat pentru evaluarea si certificarea calificarii salariatilor.

ART. 82. - (1) La incheierea contractelor colective de munca la nivel de unitati, pentru partea privind formarea profesionala se va tine seama cel putin de urmatoarele:

a) identificarea posturilor pentru care este necesara formarea profesionala, a cailor de realizare, adoptarea programului anual si controlul aplicarii acestuia se vor face de comun acord de catre sindicat si patron; cheltuielile pentru activitatea de formare profesionala a salariatilor se suporta de catre unitati;

b) sindicatul va participa, prin imputernicitii sai, la orice forma de examinare organizata in vederea absolvirii unui curs de formare profesionala in cadrul unitatii;

c) in cazul in care unitatea urmeaza sa-si schimbe partial sau total profilul de activitate, aceasta va informa si consulta sindicatul cu cel putin 2 luni inainte de aplicarea masurii si va oferi propriilor salariati posibilitatea de a se califica sau recalifica inainte de a apela la angajari de forta de munca din afara;

d) in cazul in care un salariat identifica un curs de formare profesionala pe care ar dori sa-l urmeze, organizat de un tert, patronul va analiza cererea impreuna cu sindicatul, ramanand la aprecierea patronului daca si in ce conditii va suporta contravaloarea cursului;

e) salariatii care au incheiat acte aditionale la contractul individual de munca, in vederea formarii profesionale, vor putea fi obligati sa suporte cheltuielile ocazionate de aceasta, cu exceptia cazurilor prevazute de art. 79, alin. 3, daca parasesc unitatea din motive imputabile lor inainte de implinirea unui termen de 3 ani de la data absolvirii cursurilor.

(2) Programele adoptate conform alin. 1 vor fi aduse la cunostinta tuturor salariatilor in termen de 3 zile de la adoptare, prin afisare in interiorul unitatii, in locuri adecvate si usor accesibile pentru angajati.

(3) La stabilirea programelor de formare profesionala, angajatorii si sindicatele vor adopta masurile necesare pentru incurajarea si inlesnirea participarii femeilor la acestea.

CAPITOLUL 8

Alte prevederi privind drepturile si obligatiile partilor

ART. 83. - (1) Cu privire la medierea conflictelor de munca prevazuta de Legea nr. 168/1999, daca partile convin printr-un proces-verbal semnat sa inceapa medierea, in termen de 48 de ore fiecare parte va propune o lista de candidati din lista de mediatori numiti de ministrul muncii si solidaritatii sociale la nivelul judetului unde are sediul unitatea in care s-a declansat conflictul de interese.

(2) In situatia in care dupa prima intalnire nu vor reusi sa stabileasca un mediator de comun acord, procedura de mediere inceteaza, trecandu-se la urmatoarea etapa prevazuta de lege.

(3) In cazul in care s-a numit un mediator de comun acord, etapele medierii vor fi urmatoarele:

a) partile implicate sunt obligate ca in termen de 48 de ore de la numirea mediatorului sa puna la dispozitia acestuia datele necesare; daca mediatorul are nelamuriri, acesta poate cere partilor, in

maximum 72 de ore de la primirea actelor, relatii scrise cu privire la revendicarile formulate, la actele depuse sau intocmite in timpul concilierii, precum si la rezultatele acesteia;

b) in maximum 8 zile de la numire, mediatorul este obligat sa convoace ambele parti implicate; partile implicate vor avea un numar egal de reprezentanti la mediere, de regula acelasi numar ca si la conciliere, si aceleasi persoane, daca este posibil;

c) la fiecare intalnire se va incheia un proces-verbal care va fi semnat de mediator si de partile aflate in conflict;

d) medierea nu poate dura mai mult de 30 de zile de la data la care mediatorul a fost numit si a acceptat medierea; in caz contrar, medierea inceteaza si se trece la urmatoarea etapa legala de solutionare a conflictului.

ART. 84. - (1) Consiliul de administratie are obligatia de a invita reprezentantii sindicatului sa participe la sedintele sale, in conditiile prevazute de lege. Participarea se face cu statut de observator, cu drept de opinie, dar fara drept de vot.

(2) Incunostintarea reprezentantilor sindicali se va face cu cel putin 72 de ore inainte de sedinta. Reprezentantilor sindicali li se va comunica ordinea de zi si li se va asigura accesul la documentele privind problemele profesionale, economice, sociale sau culturale puse in discutie.

ART. 85. - (1) Pentru fundamentarea actiunilor prevazute la art. 29, alin. 2, din Legea nr. 54/1991, patronul va pune la dispozitia sindicatelor ori va asigura acestora accesul la informatiile si documentele necesare, reprezentantii sindicali avand obligatia de a pastra confidentialitatea datelor ce le-au fost transmise cu acest caracter.

(2) Patronii si sindicatele isi vor comunica reciproc si in timp util hotararile privind toate problemele importante in domeniul relatiilor de munca.

ART. 86. - (1) Liderii organizatiilor sindicale cu personalitate juridica, care lucreaza nemijlocit in unitate in calitate de salariati, au dreptul la reducerea programului lunar de lucru cu pana la 5 zile pentru activitati sindicale, fara a li se diminua drepturile salariale care li s-ar fi cuvenit in conditii normale. Plata acestora se va face in regimul salarial al celorlalti angajati.

(2) Numarul celor care pot beneficia de prevederile alin. 1, precum si perioada se stabilesc prin contractul colectiv de munca.

ART. 87. - (1) Unitatile vor asigura in incinta lor, gratuit, pentru activitatea sindicatelor, spatiul si mobilierul necesare, precum si acces la echipamentul de birotica al unitatii (fax, copiator si altele cu caracter administrativ); prin contractele colective de munca se vor stabili conditiile de acces la utilizarea acestora.

(2) Baza materiala cu destinatie cultural-sportiva, proprietatea unitatilor ori proprietatea sindicatelor din unitatile respective, va putea fi folosita, fara plata, pentru actiuni organizate de syndicate sau patronat, in conditiile prevazute in contractul colectiv de munca.

ART. 88. - Spatiile de locuit, cu exceptia locuintelor de serviciu, vor fi repartizate salariatilor unitatilor de o comisie paritara, patronat-sindicat, conform criteriilor ce vor fi stabilite prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate.

ART. 89. - (1) In fiecare an calendaristic, confederatiile sindicale semnatare vor asigura pregatirea pentru actiuni sindicale si relatii de munca a unui numar de cel mult 9.500 de membri de sindicat din toate ramurile, pe durate de pana la 15 zile.

(2) Patronatul va permite salariatilor sa urmeze cursurile de pregatire prevazute la alin. 1, in conditiile stabilite prin contractele colective de munca incheiate la celelalte niveluri.

(3) Modalitatile de incadrare in numarul prevazut la alin. 1 se stabilesc de catre partile semnatare, prin comisia paritara.

ART. 90. - La cererea organizatiilor sindicale din unitati, patronii vor accepta ca persoanele care au ca sarcina de serviciu plata salariilor, cu acordul lor, sa incaseze cotizatiile de sindicat si sa le vireze in contul sindicatelor respective; cotizatiile de sindicat pot fi incasate numai cu acordul fiecarui membru de sindicat, pe baza listelor lunare intocmite de catre syndicate. Conditiiile in care se desfasoara aceasta activitate se stabilesc de catre patron impreuna cu organizatia sindicala din unitate.

ART. 91. - (1) Patronii nu vor angaja salariati permanenti, temporari sau cu program partial, in perioada declansarii sau desfasurarii conflictelor colective de munca, pe locurile de munca ale salariatilor aflati in conflict.

(2) In situatia declansarii unor conflicte de munca, inclusiv a grevei, potrivit legii, syndicatele si conducerea unitatii au obligatia ca pe durata acestora sa protejeze patrimoniul unitatii si sa asigure functionarea neintrerupta a utilajelor si instalatiilor tehnologice, a caror oprire ar putea constitui un pericol pentru viata sau sanatatea oamenilor ori ar putea cauza pagube.

ART. 92. - Patronii se angajeaza ca in contractele de asociere cu parteneri straini, pentru activitati pe teritoriul Romaniei, sa prevada o clauza prin care partea straina se obliga sa respecte drepturile prevazute in contractele colective de munca.

ART. 93. - In situatia in care patronii incheie contracte cu parteneri straini, potrivit carora salariatii din societatea comerciala sau din regia autonoma vor executa unele lucrari in strainatate, conditiile de munca, salarizarea, precum si celelalte drepturi si obligatii ale acestor salariati vor fi stabilite prin negocieri colective, care se vor desfasura in conditiile prevazute de lege si cu respectarea clauzelor cuprinse in contractul incheiat cu partenerul extern, negocieri colective ce devin anexa la contractul colectiv de munca la nivel de unitate.

ART. 94. - Confederatiile sindicale semnatare recunosc dreptul patronilor de a stabili, in conditiile legii, raspunderea disciplinara sau patrimoniala a salariatilor care se fac vinovati de incalcarea normelor de disciplina a muncii sau care aduc prejudicii unitatii.

ART. 95. - (1) Partile convin sa faca eforturi in vederea promovarii unui climat normal de munca in unitati, cu respectarea prevederilor legii, ale contractelor colective de munca, ale regulamentului de ordine interioara, precum si a drepturilor si intereselor salariatilor si membrilor de sindicat.

(2) Pentru crearea si mentinerea unui mediu de lucru care sa incurajeze respectarea demnitatii fiecarei persoane, prin contractul colectiv de munca la nivel de unitate vor fi stabilite proceduri de solutionare pe cale amiabila a plangerilor individuale ale salariatilor, inclusiv a celor privind cazurile de violenta sau hartuire sexuala, in completarea celor prevazute de lege.

(3) Definitia hartuirii sexuale este cea reglementata de lege.

(4) Plangerile salariatilor in justitie nu pot constitui motiv de desfacere a contractului de munca.

(5) In situatiile in care apar divergente in legatura cu executarea prevederilor contractelor colective, unitatile si sindicatele vor incerca solutionarea acestora mai intai in comisiile paritare la nivel de unitate, iar pentru rezolvarea problemelor ramase in divergenta se vor putea adresa comisiei paritare la nivel de ramura.

ART. 96. - (1) In contractele colective de munca la nivel de unitati se vor prevedea masuri cu caracter social precum:

a) suportarea cheltuielilor prevazute de art. 63;

b) construirea, amenajarea si intretinerea de crese si gradinite pentru copiii salariatilor, precum si de cantinebufet pentru salariati;

c) construirea, amenajarea si intretinerea de oficii si grupuri sanitare la locurile de munca, la capacitate corespunzatoare, cu dotare specifica, cel putin la nivelul prevazut in normele generale de protectie a muncii;

d) formarea si perfectionarea pregatirii profesionale, inclusiv in domeniul relatiilor de munca;

e) construirea de locuinte;

f) aniversari, sarbatori religioase, zile dedicate copilului si femeii.

(2) Costul acestor actiuni se suporta din fondul social constituit potrivit legii.

(3) Utilizarea fondului social pentru destinatiile prevazute la alin. 1 se face de catre administratie, cu consultarea sindicatelor.

(4) Fondurile neutilizate intr-un an se reporteaza pentru anul urmator.

CAPITOLUL 9

Dispozitii finale

ART. 97. - (1) In aplicarea prevederilor art. 11, alin. 3, din Legea nr. 130/1996, republicata, privind contractul colectiv de munca, unitatile vor prevedea in bugetele de venituri si cheltuieli sumele necesare contributiilor pentru constituirea fondurilor destinate activitatilor in domeniul pregatirii, negocierii si aplicarii contractelor colective de munca, la toate nivelurile.

(2) Sumele prevazute conform alin. 1 se vor calcula luand ca baza suma de 6.000 de lei/salariat/an, raportate la numarul mediu de salariati din anul precedent.

(3) Sumele constituite conform alin. 1 si 2 vor fi distribuite astfel:

a) 1/3 din suma totala se retine ca fond destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii;

b) 1/3 din suma totala se vireaza de contribuabil la federatia patronala reprezentativa de ramura care a negociat contractul colectiv pentru ramura din care face parte unitatea; lista ramurilor este prezentata in anexa nr. 4; din suma astfel constituita, federatiile patronale vor vira 50% in contul federatiilor sindicale reprezentative semnatare ale contractelor colective de ramura; semnatarii contractului colectiv de munca pe ramura pot conveni ca, pe viitor, contributia unitatilor de 1/3, prevazuta mai sus, sa fie virata intr-un cont colector si distribuita 50% pentru partea patronala si 50% pentru partea sindicala, pe baza unui protocol semnat de ambele parti;

c) 1/3 din suma totala se vireaza de unitate in contul colector "Fondul de negociere a Contractului colectiv de munca unic la nivel national", deschis la Banca ABN-AMRO BANK ROMANIA - S.A., cu nr. 264100090820, pentru negocierile colective la nivel national, care va fi destinat astfel:

- 50% pentru partea sindicala reprezentativa la nivel national, semnatare a Contractului colectiv de munca unic la nivel national,

- 50% pentru partea patronala reprezentativa la nivel national, semnatare a Contractului colectiv de munca unic la nivel national;

d) fondul destinat partilor semnatare, conform lit. c), va fi repartizat fiecărei confederatii reprezentative la nivel national, semnatare a Contractului colectiv de munca unic la nivel national, in raport cu volumul implicării in negocierile colective, cu numarul de salariati pe ramura, negociat in cadrul fiecăreia, asa cum va fi stabilit de catre fiecare parte pe baza de protocol;

e) mecanismele de distributie a fondurilor de catre banca vor fi stabilite de comisia paritara;

f) fondurile destinate negocierilor colective se vor constitui si vira in termen de 60 de zile de la data publicarii in Monitorul Oficial a prezentului contract colectiv de munca.

(4) Unitatile economice care negociaza si semneaza contracte colective de munca, dar nu sunt afiliate unor structuri patronale reprezentative de ramura, vor constitui fondurile destinate negocierilor colective conform prevederilor de la alin. 1, 2 si 3 si le vor vira catre federatia patronala semnatarea a contractului colectiv de munca la nivel de ramura care a stat la baza negocierii propriului contract colectiv de munca, si catre contul national, conform alin. 3, lit. c).

(5) In cazul in care, potrivit legii, se negociaza si se incheie contracte colective de munca la nivelul unor grupuri de unitati, cheltuielile ocazionate cu aceste negocieri se vor suporta din fondurile constituite la nivelul unitatilor din grupul respectiv.

(6) Fondurile destinate negocierilor colective la unitatile bugetare se vor constitui la nivelul fiecarei unitati care incheie contract colectiv de munca, cu respectarea prevederilor alin. 3;

(7) Fondurile destinate negocierilor colective vor fi colectate intr-un cont distinct. Patronatele si sindicatele vor urmari si sprijini constituirea, defalcarea si virarea pe destinatii a fondurilor destinate negocierii contractelor colective de munca.

(8) Patronatele si sindicatele vor gestiona si utiliza fondurile destinate negocierilor colective, constituite in baza prevederilor art. 97, in conformitate cu prevederile legale, pe baza unor programe de actiuni aprobate de organele proprii de conducere si pe raspunderea fiecaruia.

(9) In aplicarea dispozitiilor acestui articol, in contabilitatea agentilor economici vor fi respectate prevederile metodologice comunicate de Ministerul Finantelor Publice, conform anexei 5.

(10) Contractele colective de munca la toate nivelurile vor cuprinde prevederile acestui articol.

ART. 98. - Patronii recunosc dreptul reprezentantilor organizatiilor sindicale de a verifica la locul de munca modul in care sunt respectate drepturile salariatilor prevazute in contractul colectiv de munca.

ART. 99. - (1) Ramurile pentru care se vor incheia contracte colective de munca sunt cele prevazute in anexa nr. 4.

(2) Drepturile prevazute in prezentul contract colectiv de munca sunt considerate minime, de la nivelul carora incepe negocierea contractelor colective de munca la celelalte niveluri, cu exceptia celor care sunt stabilite in quantum fix sau maxim.

(3) In situatiile in care nu se incheie contracte colective de munca pe ramura sau grupuri de unitati, prevederile prezentului contract colectiv de munca la nivel national sunt considerate niveluri minime, in conformitate cu prevederile art. 3, de la care incepe negocierea contractelor colective de munca la nivel de unitati.

(4) Executarea contractului colectiv de munca este obligatorie pentru parti.

ART. 100. - Drepturile prevazute in contractele individuale de munca nu pot fi sub nivelul celor stabilite prin contractele colective de munca.

ART. 101. - Prevederile contractelor individuale de munca existente la data intrarii in vigoare a contractelor colective de munca vor fi puse de acord cu prevederile acestora din urma.

ART. 102. - (1) Patronul si sindicatele se vor informa reciproc, in situatia in care detin informatii, in legatura cu modificarile ce urmeaza sa se produca in forma de proprietate a unitatii, cu consecintele previzibile asupra salariatilor si cu masurile ce se au in vedere pentru limitarea efectelor disponibilizarilor de personal determinate de aceste modificari.

(2) Ambele parti vor sustine participarea asociatiilor de salariati la privatizarea unitatilor in conditiile de preferinta prevazute in lege.

(3) In toate situatiile de reorganizare sau, dupa caz, de privatizare a unitatilor, drepturile si obligatiile prevazute de prezentul contract colectiv de munca se transmit noilor subiecte de drept rezultate din aceste operatiuni juridice.

ART. 103. - Imputernicitii organelor de conducere ai organizatiilor patronale, precum si ai confederatiilor sindicale semnatare vor verifica, la sesizarea uneia din parti, modul in care sunt respectate drepturile salariatilor prevazute in contractul colectiv de munca; patronii vor asigura intrarea acestora in unitate, in conformitate cu regulamentul de ordine interioara, si protectia in unitate, pe durata verificarii, cu respectarea normativelor in vigoare.

ART. 104. - Regulamentul de ordine interioara se intocmeste de catre patron impreuna cu sindicatele, conform legii.

ART. 105. - Prezentul contract colectiv de munca a fost semnat azi, 27 ianuarie 2003, la Bucuresti, si produce efecte incepand cu data inregistrarii lui de catre una din parti, in conditiile prevazute de art. 25, alin. 3, din Legea nr. 130/1996, republicata, si va fi adus la cunostinta salariatilor prin afisarea in unitati, in locurile convenite cu organizatiile sindicale.

PARTILE SEMNATARE

ORGANIZATIILE PATRONALE

Confederatia Patronala din Industria Romaniei - CONPIROM

Confederatia Nationala a Patronatului Roman - C.N.P.R

Consiliul National al Intreprinderilor Private Mici si Mijlocii -
C.N.I.P.M.M.R

ORGANIZATIILE SINDICALE

C.N.S. "Cartel Alfa"

C.N.S.L.R. "Fratia"

Blocul National Sindical - B.N.S. din
Romania

Uniunea Generala a Industriasilor din Romania - UGIR din Romania

Confederatia Sindicatelor Democratice - C.S.D.R.

Uniunea Generala a Industriasilor din Romania - UGIR 1903

Confederatia Sindicala "Meridian"

Consiliul National al Patronilor din Romania (Co.N.P.R.)

Patronatul National Roman

INSTITUTII BUGETARE

Ministerul Sanatatii si Familiei

Ministerul Educatiei si Cercetarii

Ministerul Culturii si Cultelor

Emitent: MINISTERUL MUNCII SI SOLIDARITATII SOCIALE

Publicat in : Monitorul Oficial al Romaniei, Partea A V-A Nr. 2 din 24 Februarie 2003

ANEXA 1

REGULAMENTUL

de organizare si functionare a comisiei paritare la nivel national

1. Comisia paritara la nivel national va fi compusa din cate un reprezentant al fiecarei confederatii sindicale semnatare si un numar egal de reprezentanti ai patronilor.

Membrii comisiei paritare sunt desemnati de partile semnatare in termen de 14 zile de la inregistrarea prezentului contract la Ministerul Muncii si Solidaritatii Sociale.

2. Comisia se va intruni la cererea oricarui dintre membrii sai, in termen de maximum 15 zile lucratoare de la formularea cererii, si va adopta hotarari valabile prin consens, in prezenta a 3/4 din numarul total al membrilor.

3. Comisia va fi prezidata, prin rotatie, de cate un reprezentant al fiecarei parti, ales in sedinta respectiva.

4. Hotararea adoptata potrivit pct. 2 are putere obligatorie pentru partile contractante.

5. Secretariatul comisiei va fi asigurat de patronat.

6. Comisia paritara este imputernicita sa interpreteze prevederile contractului colectiv de munca, in aplicare, in functie de conditiile concrete si de posibilitatile unitatilor, la solicitarea uneia dintre parti.

La cererea organizatiilor patronale, a angajatorilor sau a organizatiilor sindicale, comisia paritara poate verifica masura in care clauzele contractelor incheiate la celelalte niveluri sunt in concordanta cu prevederile Contractului colectiv de munca unic la nivel national.

ANEXA 2

Cotele de contributie ce urmeaza a fi suportate de salariatii beneficiari de trimiteri la tratament balnear si

odihna recuperatorie cu bilete prin sindicat

Nr. crt.	Salariul de baza brut lunar (lei)	Procent din valoarea biletului		
		1.XI-30.IV - 1.V-15.VI	16.VI-15.IX	16.IX-31.X
1	2	3	4	5
1.	Pana la 2.500.000	35	35	45
2.	2.500.001-2.750.000	40	40	50
3.	2.750.001-3.000.000	45	45	55
4.	3.000.001-3.250.000	50	55	60
5.	3.250.001-3.500.000	55	60	65
6.	3.500.001-3.750.000	60	65	70
7.	3.750.001-4.000.000	65	70	75
8.	4.000.001-4.250.000	70	75	80
9.	4.250.001-4.500.000	75	80	85
10.	4.500.001-4.750.000	80	85	90
11.	4.750.001-5.000.000	85	90	95

12.	5.000.001-5.250.000	90	95	100
13.	5.250.001-5.500.000	95	100	100
14.	Peste 5.500.001	100	100	100

NOTA: Cuantumul salariilor de baza brute lunare din col. 2 sunt cele corespunzatoare lunii ianuarie 2003, la care se vor adauga majorarile de salariu ce se vor acorda ulterior.

ANEXA 3

Clauze minime ale contractului individual de munca

Contractul individual de munca nr. a fost incheiat pe baza contractului colectiv de munca convenit intre si intre si inregistrat cu nr.

Intre:

unitatea (institutia), cu sediul in, reprezentata prin, in calitate de,

si

dl (dna), cu domiciliul in, posesor (posesoare) al(a) B.I. seria nr. eliberat de la data de, avand ca pregatire profesionala,

se incheie prezentul contract de munca in urmatoarele conditii:

1. Contractul de munca se incheie pe durata:

a) nedeterminata, cu incepere de la

b) determinata, incepand de la data si pana la data de, inclusiv.

2. Dl (dna) va indeplini functia de

3. Locul muncii este

4. Conditii de incadrare: se incadreaza cu (o norma intrega, o fractiune de norma):.....

5. Condițiile de muncă se încadrează în (condiții grele, periculoase, nocive, penibile, normale) , grupa de muncă

6. Salariul de bază brut lunar este de lei. Drepturile salariale se plătesc în chenzine lunare, stabilite după cum urmează:

a) chenzina I - la data de

b) chenzina a II-a - la data de

7. Plata orelor suplimentare se va face conform contractului colectiv de muncă.

8. DI (dna) beneficiază de următoarele sporuri:

.....

De asemenea, mai poate beneficia și de următoarele drepturi banesti:

.....

Partile convin că anumite obligații banesti ale salariatului să fie achitate direct prin serviciile financiar-contabile ale unității, după cum urmează:

.....

Durata concediului anual de odihnă, corespunzător vechimii, va fi de

De asemenea, beneficiază de un concediu suplimentar anual de

Concediul de odihnă se va efectua conform programării.

9. Obligațiile generale ale partilor

Cel care angajează se obligă, în principal:

- să îi asigure celui încadrat condiții corespunzătoare de lucru;
- să îi acorde celui încadrat toate drepturile ce îi sunt cuvin în condițiile prevăzute de lege;
- să respecte și să îndeplinească prevederile contractului colectiv de muncă;
- alte obligații (în funcție de specificul unității):

.....

Salariatul se obligă:

- să îndeplinească atribuțiile și sarcinile stabilite prin dispoziții de lucru sau fișa postului, care este anexată la contractul individual de muncă;

- sa respecte prevederile contractului colectiv de munca si ale regulamentului de ordine interioara, normele de protectie a muncii etc.;

- alte obligatii specifice locului de munca respectiv:

.....

Prezentul contract se incheie in doua exemplare, dintre care unul se pastreaza la unitate, iar celalalt revine salariatului.

Cel care angajeaza,

Salariat,

Modificarea prezentului contract are loc la data de prin schimbarea pe baza

Cel care angajeaza,

Salariat,

In urma indeplinirii procedurii legale pe data de, prezentul contract inceteaza prin, pentru urmatoarele motive, avand la baza (decizie, hotarare), in temeiul articolului

Cel care angajeaza,

ANEXA 4

Lista ramurilor pentru care se incheie contracte colective de munca*)

Nr. crt.	Ramura	Cod CAEN
1.	Agricultura, piscicultura si pescuit	01, 05
2.	Silvicultura, economia vanatului, apelor si protectia mediului	021, 0222, 023, 024
3.	Industria miniera, geologie	10, 12, 13, 14, 4512

4.	Energie electrica, termica, petrol, gaze	11, 40
5.	Industria alimentara, a bauturilor si a tutunului	15, 16
6.	Industria textila si a produselor textile	17, 18
7.	Industria pielariei si a incaltamintei	19
8.	Exploatarea si prelucrarea lemnului	10, 0221
9.	Celuloza si hartie	21
10.	Edituri si poligrafie	22
11.	Industria chimica si petrochimica	23, 24, 25
12.	Materiale de constructii si industria cimentului	263-268
13.	Industria sticlei si a ceramicii fine	261, 2621-2625
14.	Metalurgie feroasa si neferoasa si produse refractare	27, 2626
15.	Constructii de masini	28, 291-295, 34, 35
16.	Industria electrotehnica, mecanica fina si utilaje, electronica	296, 297, 30, 31, 32, 33, 72
17.	Industria mobilei	36
18.	Reciclarea materialelor	37
19.	Constructii	45
20.	Comert	501, 503-505, 51, 52, 70
21.	Turism, hoteluri si restaurante	55
22.	Transporturi	60, 61, 62, 63
23.	Posta si telecomunicatii	64
24.	Activitati financiare, bancare, de asigurari	65, 66, 67
25.	Cercetare-proiectare	73
26.	Administratie publica	75
27.	Invatamant	80

28.	Sanatate	85
29.	Gospodarie comunala-locativa, transporturi locale	41, 90
30.	Mass-media	924
31.	Cultura	921, 922, 923, 925
32.	Alte activitati si servicii	502, 71, 74, 91, 93, 95, 99

*) La nivelul acestor ramuri se pot incheia contracte colective de munca pe subramuri (grupuri de unitati), precum si pentru mai multe ramuri impreuna din lista de mai sus.

ANEXA 5

PREVEDERI METODOLOGICE

aplicabile operatiunilor contabile la constituirea fondului destinat activitatilor ocazionate de negocierile colective, elaborate de Ministerul Finantelor Publice - Directia generala a contabilitatii

Fondul ce se constituie din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective, prevazut la art. 11(3) din Legea nr. 130/1996 privind contractul colectiv de munca, republicata, si la art. 97 din Contractul colectiv de munca unic la nivel national se inregistreaza in contabilitate astfel:

1. In contabilitatea agentilor economici

a) 635 "cheltuieli cu alte impozite, taxe si varsaminte asimilate" (analitic distinct)	= 447 "Fonduri speciale - taxe si varsaminte asimilate"

- cu sumele necesare contributiilor pentru constituirea fondurilor destinate activitatilor in domeniul pregatirii, negocierii si aplicarii contractelor colective de munca la toate nivelurile;

b) 447 "Fonduri speciale - taxe si varsaminte asimilate" (analitic distinct)	= 118 "Alte fonduri" (analitic distinct)

- cu suma reprezentand 1/3 din suma totala, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera a), retinuta ca fond destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii;

c) 447 "Fonduri speciale - taxe si varsaminte asimilate" (analitic distinct)	= 5121 "Conturi la banci, in lei"

- cu suma reprezentand 2/3 din suma totala, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera a), virata de catre unitate la federatia patronala semnatare a contractului colectiv de munca la nivel de ramura sau, dupa caz, la organizatia (asociatia) patronala care este afiliata direct unei confederatii patronale reprezentative semnatare a Contractului colectiv de munca la nivel national;

d) 118 "Alte fonduri" (analitic distinct)	= 5121 "Conturi la banci, in lei"

- cu suma reprezentand 50% din suma reprezentand 1/3, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera b), virata de catre unitate la organizatiile sindicale cu care au fost negociate si semnate contractele de munca la nivelul unitatii;

e) Conturi din clasa 6 (analitice distincte)	= % 404, 5121, 5311 etc.

- in cursul lunii, cu cheltuielile efectuate de unitate, dupa natura lor, pe seama fondului destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii, in limita sumelor retinute cu aceasta destinatie;

f) 118 "Alte fonduri"(analitic distinct)	= 758 "Alte venituri din exploatare"

- la sfarsitul lunii, diminuarea fondului destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii, cu totalul cheltuielilor efectuate de unitate in cursul lunii pe seama acestuia;

2. In contabilitatea institutiilor publice

a) % = 231 (analitic distinct)	410, 420 etc. art. (30.07)

- cu sumele necesare contributiilor pentru constituirea fondurilor destinate activitatilor in domeniul pregatirii, negocierii si aplicarii contractelor colective de munca la toate nivelurile;

b) 231 (analitic distinct)	= % 700, 120 etc.

- cu suma reprezentand 1/3 din suma totala, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera a), retinuta ca fond destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii;

concomitent

119.01	337 (analitic distinct)

- cu suma reprezentand 1/3 din suma totala, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera a), retinuta ca fond destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii;

c) 231 (analitic distinct)	= % 700, 120 etc.

- cu suma reprezentand 2/3 din suma totala, inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera a), virata de catre unitate la federatia patronala semnatarea a contractului colectiv de munca la nivel de ramura sau, dupa caz, la organizatia (asociatia) patronala care este afiliata direct unei confederatii patronale reprezentative semnatarea a Contractului colectiv de munca la nivel national;

d) 337 (analitic distinct)	= 119.01

- cu suma reprezentand 50% din suma reprezentand 1/3 inregistrata in contabilitate conform celor mentionate la litera b), virata de catre unitate la organizatiile sindicale cu care au fost negociate si semnate contractele de munca la nivelul unitatii;

e) 421 =	119.01

- cu cheltuielile efectuate de unitate pe seama fondului destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii, in limita sumelor retinute cu aceasta destinatie;

f) 337 (analitic distinct)	= 421

- la finele anului, cu totalul cheltuielilor efectuate din fondurile cu destinatie speciala (fondul destinat negocierii contractului colectiv de munca la nivelul unitatii), potrivit contului de executie.

3. In contabilitatea persoanelor juridice fara scop lucrativ (federatii patronale, organizatii/asociatii patronale, confederatii patronale, organizatii sindicale abilitate)

- inregistrarea in contabilitate a sumelor incasate prin contul de disponibil cu destinatie speciala pentru constituirea fondului din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective

513 "disponibil cu destinatie speciala"	= 791"venituri cu destinatie speciala"

- inregistrarea in contabilitate a cheltuielilor efectuate, potrivit legii, pe seama fondului din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective

% Conturi din clasa 6 (analitice distincte privind activitatile cu destinatie speciala)	= % 401, 513, 5311 etc.

- la sfarsitul lunii, inchiderea contului de venituri si a conturilor de cheltuieli privind fondul din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective

1201.02 "Rezultatul activitatilor cu destinatie speciala"	= % Conturi din clasa 6 (analitice distincte privind activitatile cu destinatie speciala)

si

791"Venituri cu destinatie speciala"	= 1201.02 "Rezultatul activitatilor cu destinatie speciala"

Potrivit prevederilor pct. 98 din anexa la Ordinul ministrului finantelor nr. 1591/1998, excedentul privind activitatile cu destinatie speciala nu se repartizeaza, fiind trecut la contul 1071.02 "Rezultatul reportat al activitatilor cu destinatie speciala". Aceasta dispozitie se aplica si in cazul excedentului fondului din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective.

Pana la aprobarea prin ordin al ministrului finantelor a introducerii in planul de conturi pentru persoanele juridice fara scop lucrativ a unor conturi sintetice de gradul II specifice veniturilor fondului din contributia patronatului, destinat activitatilor in domeniul negocierilor colective si disponibilitatilor acestuia, persoanele juridice fara scop lucrativ abilitate pot deschide analitice distincte, in functie de necesitati, in cadrul conturilor sintetice de gradul I, 791 "Venituri cu destinatie speciala" si 513 "Disponibil cu destinatie speciala".

Director general,

Sef serviciu,